

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
КАФЕДРА «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з навчальної роботи

_____ **Сергеєнко О.М.**

01 вересня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
МЕТОДИКА І ПРАКТИКА РОБОТИ ЗАНСАМБЛЕМ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво естради»
Статус дисципліни	Обов'язкова

Київ – 2025 р.

Робоча програма освітнього компонента «**Методика і практика роботи з ансамблем**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки**», спеціальності **В5 «Музичне мистецтво**», освітньо-професійної програми «**Музичне мистецтво естради**»

Розробники:

Кдирова Інеш Осербаївна Заслужена артистка України, доцент,
кандидат мистецтвознавства

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Музичне мистецтво естради»

Протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедри **Карпенко-Боднарук Ж.Л.**

1. Опис освітнього компонента для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки: 4-й	
Загальна кількість годин – 120		
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин: аудиторних – 2	VII, VIII	VII, VIII
	Аудиторні (лекційні):	
	12	2
	Практичні:	
	44	14
Вид підсумкового контролю: Тестовий контроль	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: Диференційований залік, Атестація	Самостійна робота:	
	64	104

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета освітнього компонента: викладання курсу «Методика і практика роботи з ансамблем» має на меті ознайомити здобувачів вищої освіти з багатим вмістом знань з освітнього компонента, його основними напрямками і проблемами, котрі завжди мали і мають професійну спрямованість, сприяти формуванню і розвитку у здобувачів вищої освіти теоретичного мислення, здатності вирішення проблемних теоретичних питань практичним шляхом, володіти методологією пізнання та практичної діяльності.

Предмет освітнього компонента - основні складові роботи з ансамблем, методичні основи, теоретичні і практичні знання, застосування їх на практиці.

Завдання дисципліни: засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок в роботі з ансамблем: історичних відомостей про становлення жанру ансамблевого виконавства в Україні і світі, складових професійної роботи керівника ансамблю (методика проведення репетиції, розспівування, диригування, читання партитур, аранжування та ін.), формування репертуару та планування концертної діяльності у відповідності до жанрових ознак колективу тощо; стимулювання до самовиховання і самоосвіти, творчості та самостійності, для подальшого розвитку професійної діяльності майбутніх керівників ансамблю,

- навчити здобувач вищої освіти самостійно керувати ансамблем, застосовуючи знання про постановку музичного апарату та розвиток вокально-виконавських вмінь і навичок;
- розкрити основи та принцип роботи керівника ансамблю;
- створити належну теоретичну основу для вільного володіння понятійним апаратом з методики і практики роботи з ансамблем,
- сформуванню вмінь застосовувати теоретичні знання з методики в роботі з вокальним/інструментальним ансамблем.
- підготувати високопрофесійного керівника музичного колективу (ансамблю) до творчої, педагогічної та концертно-виконавської діяльності.

Методика і практика роботи з ансамблем для майбутніх фахівців галузі культури і мистецтва – це основа, на базі якої відбувається засвоєння дисциплін професійного напрямку та застосування їх на практиці.

Після опанування освітнього компонента «Методика і практика роботи з ансамблем» здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;
- теорію, основні принципи, методи і поняття навчання та професійної діяльності;
- предмет дисципліни, її структуру, категоріальний апарат;
- основні методи в роботі з ансамблем;
- сучасні тенденції розвитку ансамблевого виконавства;
- найбільш відомих авторів вокальних/інструментальних творів;
- виступи відомих колективів, їх творчість та репертуар;
- основні етапи в роботі з ансамблем;
- складові репетиційного процесу;
- засоби музичної виразності;
- стрій;
- особливості ансамблевого звучання;
- досягнення динамічного ансамблю;
- важливість підбору репертуару;
- технічне забезпечення

вміти:

- розв'язувати складні непередбачувані завдання і проблеми у спеціалізованих сферах професійної діяльності та навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації, вибір методів та інструментальних засобів,
- застосовувати інноваційні підходи у роботі та навчання;
- трансформувати теоретичні знання у практичне застосування;
- робити записи ансамблевого виконання й аналізувати їх;

- аналізувати манеру виконання та прийоми інших виконавців;
- застосовувати одержані знання при вирішенні професійних завдань;
- розуміти й об'єктивно оцінювати власні досягнення;
- володіти методологією й методами пізнання творчої діяльності;
- вдаватися до діалогу як засобу вирішення соціальних і етичних проблем задля досягнення консенсусу.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Передумовами вивчення освітнього компонента «Методика і практика роботи з ансамблем» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 2 Українська мова (за професійним спрямуванням)
- ОК 4 Іноземна мова (за професійним спрямуванням) англійська
- ОК 5 Академічна доброчесність та основи науково-дослідницької роботи
- ОК 8 Сольфеджіо
- ОК 17 Клас ансамблю (за видами)
- ОК 20 Спеціальний клас (за видами)
- ОК 21 Постановка голосу та музичного апарату
- ОК 22 Диригування
- ОК 25 Режисура естради
- ОК 26 Педагогіка і психологія

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради» вивчення освітнього компонента «Методика і практика роботи з ансамблем» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр
Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого / хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.	ПРН 2
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7

Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.	ПРН 10
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування освітнього компонента «Методика і практика роботи з ансамблем»:

Очікувані результати навчання	Шифр
Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого / хорового співу), репетиційної роботи таконцертних виступів.	ПРН 2
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.	ПРН 10
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Методика і практика роботи з ансамблем» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей загальні компетенції (ЗК), спеціальні компетентності (СК):

Загальні та спеціальні компетентності, що формують результати навчання у процесі вивчення дисципліни

Шифр	Компетенції	Результати навчання / знання/уміння/комунікація/автономія та відповідальність				
		Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.				ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10, ПРН 12, ПРН 13
загальні компетенції (ЗК)						
ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1	Ум1	К1	АВ3	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 13
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10, ПРН 12, ПРН 13

ЗК 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10, ПРН 12, ПРН 13
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10, ПРН 12, ПРН 13
ЗК 6	Навички міжособистісної взаємодії.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 7, ПРН 12
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.	Зн1, Зн2		К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10, ПРН 12
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ3	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10, ПРН 12, ПРН 13
ЗК 11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	Зн1	Ум1	К1	АВ3	ПРН 2, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 13
спеціальні компетентності (СК)						
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 13
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10, ПРН 12, ПРН 13
СК 5	Здатність використовувати знання	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7,

	про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.					ПРН 8, ПРН 10 ПРН 12, ПРН 13
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10 ПРН 12, ПРН 13
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10 ПРН 12
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10 ПРН 12, ПРН 13
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр зв'язків.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10 ПРН 12, ПРН 13
СК 17	Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології диригентської, педагогічної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 7, ПРН 12

**Програмні компетентності за професійним стандартом
Перелік трудових функцій**

Компетентності	Шифр
Здатність забезпечувати індивідуальний підхід до учнів	ЗК 1
Здатність підтримувати під час навчання сприятливий психологічний клімат	ЗК 2
Здатність дотримуватися професійних та етичних норм поведінки	ЗК 3
Здатність працювати індивідуально та в команді	ЗК 4
Здатність запобігати виникненню конфліктних ситуацій	ЗК 5
Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію	ЗК 6
Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань	ЗК 7

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
А. Організація та проведення навчання	A1. Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання	A1.31. Предметна область A1.32. Види занять та форми роботи з учнями A1.33. Професійна термінологія A1.34. Зміст, цілі та програмні результати навчання A1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва	A1.Y1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання A1.Y2. Організовувати навчальні заняття різних видів A1.Y4. Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи, прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання A1.Y5. Застосовувати під час навчання необхідні технічні засоби, обладнання та інструменти A1.Y7. Застосовувати різні засоби педагогічної підтримки учнів
	A2. Здатність забезпечувати демонстрування учнем мистецьких досягнень	A2.31. Принципи та методики підготовки до публічних виступів	A2.Y1. Готувати учнів до публічного виступу, презентації своїх мистецьких досягнень
	A4. Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою	A4.32. Професійна лексика	A4.Y1. Доносити навчальний матеріал до учнів та заохочувати його/її до спілкування державною мовою під час навчання A4.Y2. Забезпечувати здобуття учнями початкової мистецької освіти державною мовою. A4.Y3. Вести навчальну та службову документацію державною мовою
	A5. Здатність планувати	A5.31. Основи, принципи та етапи планування навчального процесу	A5.Y2. Планувати навчальні заняття та форми роботи A5.Y3. Складати робочі навчальні програми
Б. Визначення здібностей учнів та оцінювання їх досягнень у процесі	B1. Здатність визначати рівень здібностей учнів	B1.31. Методики, процедури, форми та інструменти визначення спроможності учнів B1.32. Форми та методи оцінювання навчальних досягнень	

навчання		учнів і розроблення критеріїв оцінювання Б1.33. Критерії та рекомендації щодо оцінювання	
	Б3. Здатність здійснювати моніторинг індивідуальних навчальних досягнень учнів і прогнозувати результати навчання		Б3.У1. Здійснювати моніторинг навчальної діяльності та рівня навчальних досягнень учнів Б3.У2. Прогнозувати результати навчальних досягнень учнів
В. Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання	В1. Здатність розробляти, адаптувати та узагальнювати навчальні матеріали	В1.31. Спеціальна та методична література, а також інші джерела для забезпечення освітнього процесу	В1.У3. Застосовувати інноваційні технології в освітньому процесі В1
Г. Безперервний професійний розвиток	Г1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку		Г1.У1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компонента є:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувач вищої освіти навчального матеріалу під час проведення аудиторних занять.

Підсумковий (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувач вищої освіти протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач вищої освіти повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувач вищої освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувача вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувач вищої освіти. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення освітнього компонента з метою виявлення ступеня розуміння здобувач вищої освіти засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувач вищої освіти – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу під час занять.

Модульний контроль – є складовою поточного контролю і здійснюється у формі виконання здобувачем вищої освіти модульного контрольного завдання. Проведення модульного контролю знань є обов'язковим контролем якості засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу модуля – проводиться з метою систематизації знань. Кожний такий модуль включає бали за поточну роботу на практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення здобувачем вищої освіти проблематики завершеної частини освітнього компонента, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних і практичних питаннях, які визначають зміст даної частини курсу.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів вищої освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають:

- рівень теоретичних знань;
- рівень знань на семінарських заняттях;
- опрацювання навчального матеріалу з дисципліни, передбачений для самостійного засвоєння;
- індивідуальні завдання підсумуються.

В залежності від кількості набраних балів здобувач вищої освіти може отримати за вивчення змістового модуля від 1 до 30 балів у разі, якщо семестровий контроль проходить у формі диференційованого заліку та / або від 1 до 20 балів у разі, якщо семестровий контроль проходить у формі екзамену.

Контроль засвоєння змістового модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю змістового модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовано пропущені заняття тощо).

Форми підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти:

Диференційований залік – 7,8 семестр

8 семестр – Атестаційний екзамен

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми освітнього компонента й доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Здобувач вищої освіти який за результатами модульного контролю

отримав незадовільну оцінку зобов'язаний перескласти відповідний модуль до початку наступного модульного контролю.

Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача вищої освіти.

Диференційований залік – здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді відповідей на питання білетів та додаткових питань з тем відповідного модуля, а також усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Розподіл балів які отримують здобувачі освіти

МОДУЛЬ 1					
Змістовий модуль 1 Т1,2,3,4,5,6	СР	Змістовий модуль 2 Т7,8,9	СР	МК Д.З.	всього
30	20	30	20	20	100

МОДУЛЬ 2					
Змістовий модуль 3 Т10,11,12,13	СР	Змістовий модуль 3 Т14,15,16,17,18	СР	МК Д.З.	всього
30	20	30	20	20	100

Т1, Т2 ... теми програми освітнього компонента

СР - самостійна робота здобувача вищої освіти

МК – модульний контроль знань (диференційований залік)

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Аудиторна робота	4	20	4	20
Фронтальне опитування	1	5	1	5
Експрес-опитування по темі заняття	1	5	1	5
Робота на практичних заняттях	4	20	4	20
Проектна робота	2	10	2	10
Самостійна робота	4	20	4	20
Диференційований залік - тестування	1	20	1	20
	17	100	15	100

Система бальних оцінок за темами вивчення змістового модулю оцінюється за шкалою **від 1 до 5 балів**. Кількість балів за роботу за практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчальної роботи залежить

від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдання та демонстрація знань під час опитування;
- підготовка доповідей проєктної роботи;
- виконання завдань самостійної роботи

Оцінювання завдання модуля

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	здобувач вищої освіти відповідає чітко й переконливо, демонструє ґрунтовні знання, володіє відповідною професійною термінологією, може дати чітке визначення особливостям світової естрадної музики, орієнтуватися в історичних етапах розвитку культури
4	здобувач вищої освіти не достатньо переконливо орієнтується в теоретичному матеріалі, має не чіткі відповіді, не достатньо орієнтується в особливостях зарубіжної професійної музики, демонструє недостатню компетентність в розумінні принципів композиторської школи
3	здобувач вищої освіти не переконливо орієнтується в теоретичному матеріалі, не має чітких знань історії музики, погано орієнтується в особливостях стилів, демонструє не компетентність в розумінні принципів аналізу музики
2	здобувач вищої освіти погано орієнтується у навчальному матеріалі, демонструє відсутність сформованості елементарного рівня знань з предмету, його відповіді позбавлені логіки, здобувач вищої освіти не володіє термінологією, плутається у визначенні основних понять
1	здобувач демонструє незнання і нерозуміння навчального матеріалу, не може обґрунтувати свою думку.

Критерії оцінювання тестового завдання:

5 – здобувач вищої освіти вирішив 95-100 % із запропонованого набору тестових завдань;

4 – здобувач вищої освіти вирішив 80-94 % із запропонованого набору тестових завдань;

3 – здобувач вищої освіти вирішив 60-79 % із запропонованого набору тестових завдань;

2 – здобувач вищої освіти вирішив менше, 31-60 % із запропонованого набору тестових завдань.

1 - здобувач вищої освіти вирішив менше, ніж 30 % із запропонованого набору тестових завдань.

Оцінювання завдання самостійної роботи.

Контроль самостійної роботи. Зміст самостійної роботи над конкретною навчальною дисципліною визначається робочою навчальною програмою дисципліни та методичними рекомендаціями викладача.

Завдання цього виду контролю спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувачів вищої

- освіти;
- виховання самостійності, відповідальності та організованості;
  - формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самовдосконаленням та самореалізації;
  - опанування здобувачами вищої освіти елементів методики наукових досліджень.

Основними формами контролю самостійної роботи є:

- виконання науково-дослідних завдань
- рефлексивний контроль;
- індивідуальні співбесіди;
- колоквиум.

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко опрацьовує теоретичний матеріал вільно володіє термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. В повному об'ємі оволодів завданням змістового модуля.
4	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, опрацьовує теоретичний матеріал, володіє термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. В повному об'ємі оволодів завданням змістового модуля.
3	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово, без аргументації та обґрунтування викладає окремі питання, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1	Самостійна робота зроблено не вчасно, здобувача вищої освіти не володіє навчальним матеріалом не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.

Система нарахування додаткових балів

Додатково можуть отримати протягом семестру до 10 балів:

- За активну участь у науковій діяльності: виступи на наукових конференціях, готують наукові доповіді, беруть участь в їх обговоренні). Дана робота підтверджується сертифікатом, довідкою, виданими тезами, тощо
- За організацію навчальної діяльності у неформальній та інформальній освіті (участь у вебінарах, курсах професійної підготовки, тренінгах) що

підтверджується сертифікатом. Алгоритм оцінювання такої діяльності відбувається відповідно положення про неформальну та інформальну освіту.

- За бажанням здобувач освіти може отримати від викладача додаткове індивідуальне завдання для покращення рейтингового балу за модуль. До індивідуального завдання викладач може запропонувати тему з питань: розширених теоретичних базових знань з освітнього компонента, самостійного аналізу підходів до розв'язання професійних питань, пов'язаних із знаннями з історії, педагогіки, мистецтвознавства, аналізу виконавського та концертного репертуару, комплексного вирішення конкретного фахового завдання, тощо.

Для оцінювання індивідуального завдання для здобувача, викладач повідомляє та/або пропонує тему завдання, встановлює терміни для виконання, роз'яснює систему оцінювання виконання такого завдання.

Здобувач самостійно опрацьовує завдання за усіма етапами роботи та в установлені терміни повинен здати завдання.

Оцінювання індивідуального завдання

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізувати факти, робити висновки.
9	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, робити висновки.
8	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, у висновках є не точності.
7	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти висловлює власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми із помилками, намагається самостійно та аргументовано викладати презентацію, але при цьому робить помилки, аналізує факти із незначними помилками, у висновках не притримується логічної послідовності
6	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, намагається аргументовано викласти матеріал, але при цьому робить грубі помилки, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
5	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
4	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої

	освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить помилки, у висновках не притримується логічної послідовності.
3	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить суттєві помилки, не може викласти висновки заданої проблеми.
2	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти складно висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати матеріал, не може викласти факти за темою, плутає термінологію не може викласти висновки заданої проблеми.
1	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти не може викласти власне ставлення до заданої проблеми, робота зроблена не самостійно, викладений матеріал має грубі, суттєві помилки, не може навести приклади за темою роботи, плутає термінологію висновки заданої проблеми відсутні.

У разі, якщо при врахуванні додаткових балів сума балів за модуль (семестр) перевищує 100, підсумковий результат успішності становитиме 100 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Диференційований залік

Оцінювання диференційованого заліку відбувається *за 20-бальною шкалою*.

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку *за 100-бальною шкалою*, яка розраховується як середнє арифметичне значення оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу та диференційований залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- усне та письмове опитування;
- тестування.

Шкала оцінювання

Критерії оцінювання	бали за модульний контроль знань
Здобувач вищої освіти обізнаний з усіх тем модуля, дає безпомилкові відповіді на тестові питання складає 95-100%, демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу під час розкриття теоретичного питання, відповідає логічно, послідовно, впевнено; застосовує термінологію, спирається на влучні приклади; виявляє різноманітні творчі колективу застосування знань, навичок під час виконання практичного завдання.	15 – 20
Здобувач вищої освіти обізнаний з основних тем курсу але допускає незначні помилки під час відповідей на тестові питання; демонструє хороші знання з методики та практики роботи з ансамблем, однак допускає незначні неточності під час розкриття теоретичного питання; виявляє творчі уміння	12 – 14

застосування знань та навичок під час виконання практичного завдання. Виконання тестових завдань – 85-94%	
Здобувач вищої освіти володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Аналізує матеріал, наводить власні приклади, але не завжди впевнено і точно. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача. Виконання тестових завдань – 75-84%	8 – 11
Здобувач вищої освіти засвоїв менше половини навчального матеріалу, але виявляє знання і розуміння основних питань теми і здатен поверхово аналізувати вивчений матеріал та відтворювати практичні завдання з помилками. Плується в термінології. Виконання тестових завдань – 65-74%	5 – 7
Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає помилки під час відповідей на тестові питання, не повно та не аргументовано розкриває зміст теоретичного питання; демонструє достатні навички з методики та практики роботи з ансамблем, не проявляє творчості під час виконання практичного завдання. Виконання тестових завдань – 55-64%	2 – 4
Здобувач вищої освіти не засвоїв навчальний матеріал. Неусвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності. Виконання тестових завдань – менше 50% Потребує повторного вивчення курсу та перескладання екзамену.	1

Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав **від 60 до 100 балів**.

Загальний рейтинг з модуля (дисципліни) **не перевищує 100 балів**.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на індивідуальних заняттях та на підсумковому модульному контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою освітнього компонента. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни.

Сума балів(R)	Шкала ECTS	Національна 5-ти бальна шкала	Визначення
90-100	A	5	відмінно
82-89	B	4	дуже добре
74-81	C		добре
64-73	D	3	задовільно
60-63	E		достатньо
35-59	FX	2	незадовільно з можливістю повторного перескладання
0-34	F		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів вищої освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів –

це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність дисципліни. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти під час онлайн-зустрічей у Google-Meet.

Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить

комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувача вищої освіти повідомить його про своє рішення.

Перескладання роботи здобувач вищої освіти можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.

Умови допуску до підсумкового екзамену:

- Відсутність заборгованості з практичних занять;
- Позитивні бали за практичні та самостійні роботи;
- Кількість балів за модульний контроль знань не менше 60 балів
- Захист курсової роботи

Кваліфікаційна робота здобувача освіти

Атестація випускників освітньої програми «Музичне мистецтво естради» здійснюється відповідно до «Положення про кваліфікаційну роботу здобувача освіти освітньо-професійних програм "Музичне мистецтво естради", "Звукорежисура"

Атестація випускників освітньої програми «Музичне мистецтво естради» здійснюється атестаційною (кваліфікаційною) комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до «Положення про атестаційну (кваліфікаційну) комісію».

Атестація з освітнього компоненту «Методика викладання фахових дисциплін» здійснюється у формі: атестаційного екзамену – комплексного тестового контролю знань.

Атестаційний екзамен.

Атестаційний екзамен передбачає перевірку теоретичних знань з педагогіки та психології, методики викладання фахових дисциплін, методико-виконавського аналізу педагогічного репертуару, методики і практики роботи з ансамблем та опанування здобувачем компетентностями, необхідними для здійснення педагогічної діяльності у сфері вокального чи інструментального мистецтва.

1.1. Підсумкову оцінку комплексного кваліфікаційного екзамену визначають як середню з позитивних оцінок за кожний вид (компоненту) тестових завдань. Виконання всіх завдань з комплексного іспиту є обов'язковим.

Оцінювання якості виконання екзаменаційних завдань тестового контролю знань студентів може здійснюватися за допомогою коефіцієнту засвоєння: $K = N / P$, де N – правильно виконані істотні операції рішення (відповіді); P –

загальна кількість визначених істотних операцій еталону рішення (відповіді).
Оцінювання результатів захисту комплексного кваліфікаційного екзамену здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Академії системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS:

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81		C
64–74	Задовільно	D
60–63		E
35–59	Незадовільно	FX
1–34		F

Оцінювання результатів захисту комплексного кваліфікаційного екзамену здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Академії системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS та національну шкалу оцінювання.

A 100-90 балів	Здобувач має глибокі міцні і системні знання з усіх розділів екзаменаційних модулів, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи спеціальну термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальних дисциплін, їх мету та завдання. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у всіх видах практичних завдань. Може самостійно обирати підходи та методи для вирішення завдань різного рівня складності. Тестові завдання з кожного модуля виконані 90 - 100%
B 82–89 балів	Здобувач має глибокі міцні і системні знання та необхідні може чітко сформулювати дефініції, використовуючи фахову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальних дисциплін, що складають модулі атестації, їх мету та завдання. Тестові завдання з кожного модуля виконані 82 - 89%
C 75–81 балів	Здобувач знає програмний матеріал повністю, має практичні навички, знає навчальні програми з дисциплін, що складають модулі атестації, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми. Обсяг знань відповідає Програмі атестації здобувачів вищої освіти., але допускаються не значні помилки. Тестові завдання з кожного модуля виконані 75-81%
D 64–74 балів	Здобувач знає основні теми модулів, але його знання мають загальний характер, іноді непідкріплені прикладами. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Обсяг знань відповідає Програмі атестації здобувачів вищої освіти, але допускає помилки Тестові завдання з кожного модуля виконані 64–74%
E 60–63 балів	Здобувач знає основні теми модулів, але його знання мають загальний характер, непідкріплені прикладами. Замість чіткого визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Обсяг знань відповідає Програмі атестації здобувачів вищої освіти, але допускає значні помилки

	Тестові завдання з кожного модуля виконані 60–63 %
XF 35–59 балів	Здобувач має фрагментарні знання з модулів. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання. Тестові завдання з кожного модуля виконані 35–59%
F 1–34 бали	Здобувач повністю не знає програмного матеріалу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Словниковий запас не дає змогу оформити відповіді на питання екзаменаційних модулів. Тестові завдання з кожного модуля виконані 1–34%

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

6. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

6.1 Зміст освітньої компоненти на основі повної загальної середньої освіти

МОДУЛЬ 1.

Науково-педагогічні основи організації та роботи навчальних ансамблів

Тема 1. Основні характеристики та ознаки навчального ансамблю.

Навчальний вокальний/інструментальний ансамбль як важлива складова фахової підготовки здобувачів освіти мистецьких спеціальностей. Навчальний ансамбль як соціально-педагогічна система з певними функціями, специфічними ознаками та принципами діяльності. Навчальний ансамбль як творча лабораторія для розвитку виконавських навичок та творчих здібностей студентів. Технологія ансамблевого виконання (гри чи співу) та її роль у фаховій підготовці. Концертно-виконавська діяльність як обов'язковий компонент навчального ансамблю. Основні ознаки навчального ансамблю: спільна мета, спільна діяльність, творчі традиції, видова і типова характеристика. Стильова, жанрова та вікова специфіка навчального ансамблю.

Тема 2. Функції навчального вокального/інструментального ансамблю.

Функції навчального ансамблю: організаційна (спрямована на об'єднання учасників колективу з метою спільної музично-виконавської діяльності); культурно-освітня (передбачає оволодіння учасниками ансамблю надбаннями світової музичної культури, що є передумовою їхньої активної соціальної

діяльності); навчальна (полягає у формуванні в здобувачів освіти системи фахово необхідних знань, умінь і навичок безпосередньо в процесі ансамблевого виконавства; засвоєнні учасниками аматорського ансамблю основ музичної грамоти у взаємозв'язку із практикою колективного співу); виховна (реалізується в процесі виховання в учасників колективу загальної та сценічної культури, толерантності, естетичного смаку у сфері музичного мистецтва); розвивальна (спрямована на створення у вокальному/інструментальному колективі оптимальних умов для розумового, духовного й естетичного розвитку його учасників, розвитку природних музичних здібностей та індивідуальних вокально-виконавських умінь); комунікативна (забезпечує спілкування і взаємонавчання здобувачів освіти (здобувачів освіти) з різним рівнем загальної музичної та вокальної підготовки).

Тема 3. Принципи діяльності навчального вокального/інструментального ансамблю.

До принципів діяльності ансамблю відносять: науковість, педагогічну доцільність форм, методів, прийомів і засобів роботи в навчальному ансамблі); систематичність, доступність і поступовість; єдність теорії і практики; колегіальність; духовність; формування високих моральних якостей учасників колективу в процесі спільного музикування; толерантність; зацікавленість керівника й учасників колективу в результатах спільної діяльності. Основні методичні підходи до навчання ансамблевого музикування. Диференційований підхід у роботі з ансамблем: адаптація методик до рівня підготовки виконавців. Психолого-педагогічні аспекти ансамблевого виконавства: мотивація, комунікація, співпраця. Дотримання зазначених принципів у роботі з навчальними вокальними/інструментальними ансамблями допоможе викладачам організувати освітній процес в ансамблевому класі відповідно до сучасних вимог.

Тема 4. Особливості вокального/інструментального складу музичних колективів.

Типи та види вокальних/інструментальних ансамблів; однорідні ансамблі (дитячі, жіночі, чоловічі); мішані ансамблі; одноголосні ансамблі; багатоголосні ансамблі. Характеристика співацьких голосів/інструментів, які входять до складу однорідних і мішаних ансамблів. Класифікація та особливості звучання різних типів голосів /інструментів (за тембром, діапазоном, силою). Малі форми (дуети, тріо, квартети, квінтети). Вокальні/інструментальні ансамблі, в яких кожен партію виконують 2-4 виконавці. Класифікація ансамблів за напрямками діяльності (професійні, навчальні, аматорські).

Тема 5. Виконавські аспекти ансамблевої роботи.

Технічні та музично-виражальні засоби ансамблевого виконання. Особливості фразування, артикуляції та динамічного балансу в ансамблі. Специфіка ансамблевого виконавства у різних жанрах (академічна, народна, джазова, естрадна музика). Використання імпровізаційних елементів у ансамблевій

практиці. Роль акомпанементу у вокально-інструментальних ансамблях. Виконавські труднощі ансамблевого виконання та методи їх подолання.

Тема 6. Кількісний та якісний склад ансамблю. Комплектація вокальних/інструментальних груп.

Структурні особливості навчального ансамблю: створення складу ансамблю відповідно до жанру, стилю та виконавського рівня. Класифікація ансамблів за видами діяльності (вокальні, інструментальні, вокально-інструментальні, мішані). Вікові та психологічні особливості учасників ансамблю як фактори організації роботи. Планування репетиційного процесу: структурна організація, методика проведення занять. Взаємодія керівника ансамблю з учасниками, роль виконавців у колективній роботі. Формування репертуару з урахуванням освітніх завдань та технічних можливостей виконавців. Вибір методів роботи з ансамблем на різних етапах навчання. Важливість якісного складу вокального/інструментального ансамблю для збереження потрібного звукового балансу вокальних/інструментальних груп(партій) та музичного колективу в цілому. Рівень музичної підготовки виконавців серед окремих учасників колективу так і серед видів ансамблів (професійні чи аматорські) як запорука високого художнього і технічного потенціалу колективу.

Тема 7. Наявність відповідних музичних інструментів та матеріальної бази.

Матеріально-технічна база як важлива умова ансамблевої роботи та виконавської діяльності. Визначення та аналіз наявного інструментарію та обладнання для роботи з ансамблем. Роль матеріальної бази у формуванні якісного ансамблевого звучання. При плануванні роботи слід ретельно вивчити наявний склад інструментів/голосів, оскільки в роботі з ансамблем доводиться використовувати лише ті музичні інструменти, голоси, мікрофони, апаратуру тощо, які є в наявності або є власністю здобувачів освіти. Адаптація репертуару та аранжування під наявний склад інструментів та голосів. Підбір і використання мікрофонів та звукової апаратури у вокально-інструментальному ансамблі. Значення акустичних особливостей приміщення для ансамблевого музикування. Методи компенсації відсутності необхідних інструментів або обладнання. Проблеми та шляхи оновлення матеріально-технічної бази навчальних ансамблів.

Тема 8. Напрями роботи з аматорськими колективами.

Організаційний, навчально-виховний та художньо-творчий напрями роботи з аматорськими колективами. Організаційний напрям: формування складу ансамблю, розподіл партій та функцій учасників. Навчально-виховний напрям: розвиток виконавських навичок та ансамблевої культури. Художньо-творчий напрям: формування репертуару, розкриття художнього змісту творів. Методи навчання в аматорських вокальних та інструментальних ансамблях. Особливості роботи з різними рівнями підготовки учасників аматорського колективу. Репетиція як основна форма організаційної, навчальної та виховної роботи в ансамблі. Розвиток сценічної майстерності та підготовка колективу до

концертного виступу.

Тема 9. Специфіка роботи з професійним художнім колективом.

Професійний художній колектив як високий рівень ансамблевого виконавства. Структурна організація та ієрархія професійного ансамблю. Особливості роботи з висококваліфікованими музикантами та співаками. Вимоги до професійного рівня виконавців у художньому колективі. Роль керівника у формуванні художньої концепції колективу. Стратегія репетиційного процесу у професійному ансамблі. Специфіка взаємодії між виконавцями у процесі ансамблевого музикування. Репертуарна політика професійного колективу: принципи відбору творів. Художньо-інтерпретаційні аспекти виконання у професійному ансамблі. Сценічна культура та підготовка професійного ансамблю до виступу. Робота з диригентом, концертмейстером та іншими фахівцями у процесі репетицій. Психологічна підготовка виконавців у професійному колективі. Менеджмент і промоція професійного художнього колективу у сучасному мистецькому просторі.

МОДУЛЬ 2.

Організація навчальних занять з ансамблем. Навчально-виховний етап роботи з ансамблем.

Тема 10. Репертуар, як важливий елемент мистецького розвитку вокального/інструментального ансамблю.

До репертуару музичного ансамблю початківців доцільно добирати нескладні музичні твори з акомпанементом на шумових інструментах(трикутник, маракаси тощо), використання яких тембрально та ритмічно урізноманітнить акомпанемент ізвучання твору.

Репертуар повинен бути максимально різнобічним за складом, стилістично багатим і багатоплановим. У ньому повинно бути представлене широке коло композиторських імен і творів, як класичних так і сучасних. Його можна розширити за рахунок різного роду аранжувань народних, інструментальних, вокальних творів. Важливо, щоб твори подобались студенту та знаходили у нього емоційний відгук. Щодо складності творів, то вони в певних межах можуть перевищувати реальні виконавські можливості здобувачів освіти

Тема 11. Етапи репетиційної роботи ансамблю. Розбір музичного твору.

Основною ланкою організаційної, навчальної й виховної роботи у вокальному/інструментальному колективі є *репетиція*.

Практичні заняття в ансамблевому класі здійснювати в три етапи:

- підготовчий – технічна підготовка ансамблю до художнього виконавства: вокальне/інструментальне налаштування, розігрування/розспівування, надання необхідних знань, відпрацювання складних технічних прийомів);
- основний – розучування вокальних/інструментальних творів і доведення їх до рівня художнього виконання: розбір творів, робота по партіях та

зведення всіх учасників, досягнення гармонічного, динамічного ансамблів тощо

– заключний — виконання творів з урахуванням художнього задуму і образ *Розбір музичного твору*. Розбір музичного твору можна умовно поділити на такі етапи: презентація і початкова робота з ознайомлення з твором; технічне оволодіння й визначення засобів музичної виразності; заключний художній етап. Ілюстрація твору на фортепіано, аудіо- або відеоапаратурі в одному або кількох варіантах виконання різних інтерпретаторів. Мелодія, чистота інтонування, фразування, цезури, дихання та емоційний зміст твору. Розучування твору частинами, особливо коли твір достатньо великий або складний. Звуковисотна інтонація (гармонічна й мелодична). Робота над горизонтальним і вертикальним інтонуванням. Освоєння художнього виконання, чітке володіння музичним і літературним текстами.

Тема 12. Робота над ансамблевою злагодженістю та ритмічністю виконання твору.

Темп і ритм як важливі складові виразності ансамблевого виконання. Взаємозв'язок темпу і ритму у формуванні музичного руху. Пульсуючий ритм у швидкому темпі як засіб створення безперервного музичного потоку. Помірний темп як засіб створення врівноваженості, спокою або монотонності у музиці. Основні ритмічні помилки у виконанні: прискорення коротких тривалостей, уповільнення довгих нот. Складнощі у виконанні змішаних ритмічних груп: чергування дуолей, тріолей, пунктирного ритму. Методи розвитку ритмічної точності у ансамблі. Використання внутрішнього метро-ритмічного дроблення (пульсації долей) для виховання відчуття ритму. Темп як виразник внутрішнього емоційного стану музики та виконавця. Проблема вибору правильного темпу у виконавській інтерпретації. Метрономічні позначення як умовний орієнтир при виборі темпу. Індивідуальний підхід до темпових рішень у виконавській практиці. Темпові нюанси як засіб художньої виразності та їхня роль у формуванні виконавської інтерпретації.

Тема 13. Робота над чистотою інтонування та строю.

Стрій як система звуковисотних співвідношень у музиці. Фізичне та музичне значення строю: частота коливань і висота еталонного тону. Стрій як інтонаційна основа ансамблевого виконання. Роль строю у вокальному мистецтві та його значення у виконавській практиці. Нетемперованість вокального ансамблю як особливість хорового музикування. Проблема чистоти інтонування у вокальних та інструментальних ансамблях. Методи контролю та корекції звуковисотної точності у процесі репетицій. Формування ансамблевого слуху та взаємне налаштування голосів/інструментів. Взаємозв'язок гармонічної та мелодичної інтонації у виконанні ансамблю. Роль керівника ансамблю у підтриманні чистоти інтонування під час занять та концертного виконання. Ладові системи та їх вплив на інтонаційну специфіку ансамблевого виконання. Дванадцятиступенева система як основа сучасного музичного строю. Пентатоніка як одна з найдавніших ладових систем та її застосування в

ансамблевому виконанні. Практичні методи роботи над строем у навчальному ансамблі.

Тема 14. Робота над динамікою та тембровою виразністю.

Динаміка як один із ключових засобів музичної виразності. Залежність динамічних змін від змісту, характеру музики та стильових особливостей твору.

Основні рівні динаміки та їх використання у виконавській практиці:

Pianissimo (дуже тихо), *Piano* (тихо), *Mezzo forte* (не дуже голосно), *Forte* (голосно), *Fortissimo* (дуже голосно).

Співвідношення динаміки з емоційним змістом твору: тихе звучання для ліричних і сумних творів, голосне – для урочистих та піднесених. Філірування звуку як засіб створення динамічного контрасту та розвиток музичної драматургії. Тембр як індивідуальне забарвлення голосу чи інструменту. Залежність тембральних змін від змісту та характеру твору. Роль тембру у передачі емоційного стану та відображенні багатства музичних кольорів. Взаємодія динаміки та тембру у процесі ансамблевого виконання. Методи роботи над динамічними та тембровими нюансами під час репетиційної діяльності ансамблю.

Тема 15. Робота над художнім змістом та стильовими особливостями обраного твору.

Художній зміст музичного твору як основа виконавської інтерпретації. Проникнення у сутність образного змісту твору та його співвідношення із ціннісними орієнтаціями виконавця. Розуміння законів музичної драматургії як основа створення виконавської концепції. Формування індивідуальної інтерпретації музичного твору на основі життєвого та художнього досвіду виконавця. Фразування як засіб розкриття музичного змісту. Фразування як структурний елемент музичної виразності: відокремлення однієї думки від іншої. Визначення головної музичної думки у творі через аналіз мотиву, фрази, речення. Співвідношення фразування з літературним текстом: виділення головних слів у вокальному творі. Використання цезур та ліг для логічного об'єднання або розмежування музичних фраз. Роль керівника ансамблю у формуванні логічного та переконливого фразування відповідно до задуму автора. Методи роботи над стилістичними особливостями обраного твору у процесі репетицій.

Тема 16. Методи репетиційної роботи з ансамблем.

У музичній педагогіці методи навчання відіграють важливу роль у системі професійної підготовки музикантів-виконавців. Основною ланкою організаційної, навчальної й виховної роботи в вокальному/інструментальному колективі є *репетиція*. Методика планування і проведення репетицій розробляється з урахуванням таких чинників: технічно-виконавського рівня колективу й окремих ансамблістів; ступеню складності репертуару; кількості годин, відведених на засвоєння певного твору; врахування часу на індивідуальні консультації для учасників колективу з низьким рівнем підготовки; визначення послідовності етапів роботи над окремими творами; планування оптимального

поєднання різних форм і методів роботи для раціонального використання репетиційного часу. З метою послідовності навчально-виховної роботи та підвищення виконавського рівня колективу репетиційний час варто розподілити на кілька етапів: ознайомлення з окремим твором або репертуаром; вивчення ансамблевих партій; групові заняття; робота над творами на загальних репетиціях. Методи, які застосовує керівник вокального/інструментального колективу у репетиційній роботі поділяємо на три групи: стимулюючі, навчальні та творчі.

В процесі репетиційної роботи з вокальним/ інструментальним колективом застосовують і традиційні методи навчання:

- *інформаційно-ілюстративний* (викладання керівником фактів і висновків, унаочнених різними засобами, але без достатнього пояснення, узагальнення та систематизації матеріалу).
- *пояснювальний* (повідомлення інформації з докладним поясненням і описом, із розкриттям сутності нових понять, явищ, предметів вербальним, практичними і наочними засобами);
- *інструктивно-практичний* (пов'язаного з управлінням практичними діями учасників колективів під час навчання).

Особливості вибору методів залежно від етапу роботи над ансамблевим твором. Роль керівника у створенні комфортного та продуктивного репетиційного середовища. Методи підвищення ефективності роботи ансамблю на кожному етапі репетиційного процесу.

Тема 17. Концертно-виконавська діяльність ансамблю.

Концертна діяльність вокального/інструментального ансамблю. Ознайомлення учасників колективу із планом концертних виступів на поточний місяць, півріччя, рік. Визначення творів концертної програми. Формування навичок концертно-виконавської діяльності. Практика роботи в різних акустичних умовах, дотримання правил ансамблевого співу/гри на концертних майданчиках з різною акустикою, формування навичок роботи з мікрофонами, рух по сцені, поєднання сценічних рухів із співом/грою на муз інструменті, постава, міміка, жести тощо). Закріплення навичок концертно-виконавської діяльності у процесі репетицій та концертних виступів. Обговорення та аналіз кожного концертного виступу ансамблю (аналіз допущених помилок, визначення методів їх подолання). Планування подальшої роботи колективу.

Тема 18. Наявність професійної підготовки та особистісних якостей керівника колективу в роботі з ансамблем.

Професійно-педагогічна компетентність та особистісні якості керівника колективу. Особистісні якості: толерантність, пунктуальність, доброчесність, доброзичливість, вимогливість. Наявність музичних здібностей: музичного слух, музичної пам'яті, відчуття метроритму, високого рівня виконавської майстерності. Індивідуальні психологічні особливості: темперамент, енергетика, інтуїція, здатність до самоосвіти та самовдосконалення, організаторські здібності. Фахові знання: історико-теоретичні, психолого-педагогічні,

філософсько-естетичні, методичні. Спеціальні навички: аналітико-слухові, вокальні, інструментальні, диригентські з читання партитур, аранжування, інструментування. Обов'язковим є володіння методикою роботи з вокальним/інструментальним ансамблем, методами формування й розвитку навичок ансамблевого виконавства, уміння працювати з науково-методичною і нотною літературою.

6.2 Структура навчальної компоненти

ТЕМА	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі				
		Лекції	Семінари	Практичні	Індивід. робота	Самостійна. робота		Лекції	Семінари	Практичні	Індивід. робота	Самостійна. робота
МОДУЛЬ 1. Науково-педагогічні основи організації та роботи навчальних ансамблів												
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Основні характеристики та ознаки навчального ансамблю.	5	2				3	5				5	
Тема 2. Функції навчального вокального/інструментального ансамблю.	7	2		2		3	7	1			6	
Тема 3. Принципи діяльності навчального вокального / інструментального ансамблю.	7	2		2		3	7	1			6	
Тема 4. Особливості вокального/інструментального складу музичних колективів.	6	2				4	6			1	5	
Тема 5. Виконавські аспекти ансамблевої роботи.	5	2				3	5			1	4	
Тема 6. Кількісний та якісний склад ансамблю. Комплектація вокальних/інструментальних груп.	9	2				4	9			1	8	
Змістовий модуль 2.												
Тема 7. Наявність відповідних музичних інструментів та матеріальної бази.	7			2		5	7			1	6	
Тема 8. Напрями роботи з аматорськими колективами.	7			2		5	7			1	6	
Тема 9. Специфіка роботи з професійним художнім колективом.	7			4		3	7			1	6	
Модульний контроль знань. Диференційований залік.												

Всього за модулем	60	12		12		28	60	2		6		52
МОДУЛЬ 2.												
Організація навчальних занять з ансамблем. Навчально-виховний етап роботи з ансамблем												
Змістовий модуль 3.												
Тема 10. Репертуар, як важливий елемент мистецького розвитку вокального/інструментального ансамблю.	5			4		3	5					5
Тема 11. Етапи репетиційної роботи ансамблю. Розбір музичного твору.	7			4		3	7			1		6
Тема 12. Робота над ансамблевою злагодженістю та ритмічністю виконання твору.	7			4		3	7			1		6
Тема 13. Робота над чистотою інтонування та строю.	8			4		4	8			1		7
Змістовий модуль 4.												
Тема 14. Робота над динамікою татембровою виразністю.	7			4		3	7			1		6
Тема 15. Робота над художнім змістом обраного твору, його стильовими особливостями.	7			4		3	7			1		6
Тема 16. Методи репетиційної роботи з ансамблем.	7			4		3	7			1		6
Тема 17. Концертно-виконавська діяльність ансамблю.	7			2		3	7			1		6
Тема 18. Наявність професійної підготовки та особистісних якостей керівника колективу в роботі з ансамблем.	5			2		3	5			1		4
Модульний контроль знань. Диференційований залік												
Всього за модулем	60			32		28	60			8		52
Разом	120	12		52		56	120	10		8		102

7. ТЕМИ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Теми	денна форма навчання		заочна форма навчання	
	лекційні	практичні	лекційні	практичні
Тема 1. Основні характеристики та ознаки навчального ансамблю.	2			
Тема 2. Функції навчального вокального/інструментального ансамблю.	2	2	1	

Тема 3. Принципи діяльності навчального вокального / інструментального ансамблю.	2	2	1	
Тема 4. Особливості вокального/інструментального складу музичних колективів.	2			1
Тема 5. Виконавські аспекти ансамблевої роботи.	2			1
Тема 6. Кількісний та якісний склад ансамблю. Комплектація вокальних/інструментальних груп.	2			1
Тема 7. Наявність відповідних музичних інструментів та матеріальної бази.		2		1
Тема 8. Напрями роботи з аматорськими колективами.		2		1
Тема 9. Специфіка роботи з професійним художнім колективом.		4		1
Тема 10. Репертуар, як важливий елемент мистецького розвитку вокального/інструментального ансамблю.		4		
Тема 11. Етапи репетиційної роботи ансамблю. Розбір музичного твору.		4		1
Тема 12. Робота над ансамблевою злагодженістю та ритмічністю виконання твору.		4		1
Тема 13. Робота над чистотою інтонування та строю.		4		1
Тема 14. Робота над динамікою та тембровою виразністю.		4		1
Тема 15. Робота над художнім змістом обраного твору, його стильовими особливостями.		4		1
Тема 16. Методи репетиційної роботи з ансамблем.		4		1
Тема 17. Концертно-виконавська діяльність ансамблю.		2		1
Тема 18. Наявність професійної підготовки та особистісних якостей керівника колективу в роботі з ансамблем.		2		1
Модульний контроль знань. Диференційований залік				
Всього за модулем		32		8
Разом	12	52	10	8

8. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Теми	денна форма навчання	заочна форма навчання
Тема 1. Основні характеристики та ознаки навчального ансамблю.	3	5
Тема 2. Функції навчального вокального/інструментального ансамблю.	3	6
Тема 3. Принципи діяльності навчального вокального / інструментального ансамблю.	3	6
Тема 4. Особливості вокального/інструментального складу музичних колективів.	4	5
Тема 5. Виконавські аспекти ансамблевої роботи.	3	4
Тема 6. Кількісний та якісний склад ансамблю. Комплектація вокальних/інструментальних груп.	4	8
Тема 7. Наявність відповідних музичних інструментів та матеріальної бази.	5	6
Тема 8. Напрями роботи з аматорськими колективами.	5	6
Тема 9. Специфіка роботи з професійним художнім колективом.	3	6
Тема 10. Репертуар, як важливий елемент мистецького розвитку вокального/інструментального ансамблю.	3	5
Тема 11. Етапи репетиційної роботи ансамблю. Розбір музичного твору.	3	6
Тема 12. Робота над ансамблевою злагодженістю та ритмічністю виконання твору.	3	6
Тема 13. Робота над чистотою інтонування та строю.	4	7
Тема 14. Робота над динамікою та тембровою виразністю.	3	6
Тема 15. Робота над художнім змістом обраного твору, його стильовими особливостями.	3	6
Тема 16. Методи репетиційної роботи з ансамблем.	3	6
Тема 17. Концертно-виконавська діяльність ансамблю.	3	6
Тема 18. Наявність професійної підготовки та особистісних якостей керівника колективу в роботі з ансамблем.	3	4
Разом	56	102

Методичні рекомендації

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу.

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти у форматі дисципліни «Методика і практика роботи з ансамблем» визначається робочою програмою

дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань (репродуктивних, за зразком, реконструктивно-варіативних, частково-пошукових, навчально-дослідних), спрямованих на отримання, закріплення здобувачем вищої освіти нових та набутих знань, їх систематизацію й узагальнення; формування практичних вмінь та навичок; контроль готовності здобувача вищої освіти до аудиторних занять, інших контрольних заходів.

Під час розробки завдань для самостійного опрацювання теоретично-практичного матеріалу з дисципліни «**Методика і практика роботи з ансамблем**», пропонуються до використання наступні форми:

- пошук та вивчення додаткової літератури;
- аналітична робота з текстами пісень і записами;
- опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, інтернет ресурсів, довідкової літератури;
- виконання творчих завдань та їх оформлення;
- складання словника;
- упорядкування інформації про діяльність відомих естрадних ансамблів і викладачів, їх творчого досвіду, праць, методик;
- використання кейс-методів (ситуаційні завдання);
- підготовка інформацій;
- виконання творчих контрольних робіт;
- робота з пошуковими системами Інтернет;
- підготовка доповідей та виступів на здобувач вищої освітиських наукових конференціях та здобувач вищої освітиських олімпіадах.

При організації самостійної роботи здобувача вищої освіти на засіданнях кафедри передбачається можливість отримання необхідної консультації (години чергування викладача згідно з графіком), що зазначається у переліку тем або окремих питань самостійної роботи.

Самостійна робота допоможе активізувати пізнавальну діяльність здобувач вищої освіти в денної форми навчання та надасть допомогу у вивченні даної дисципліни здобувача вищої освіти заочної форми навчання.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації. Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.

Участь в концертних програмах Академії.

Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.

Забезпечення проходження курсів неформальної освіти.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Вербальний метод – пояснення, інструктаж, бесіда, обговорення репертуару та виконавських завдань.

Науково-пошуковий метод – дослідження історичного та стильового контексту виконуваних творів.

Проблемно-пошуковий метод – аналіз виконавських труднощів, пошук інтерпретаційних рішень.

Репродуктивно-варіативний метод – відтворення виконавських навичок з варіативністю підходів до інтерпретації.

Креативний (творчий) метод – експериментування з динамікою, фразуванням, агогікою, використання імпровізації.

Метод проєктної діяльності – робота над довготривалими ансамблевими проєктами, підготовка концертних програм.

Метод моделювання – створення штучних ситуацій, наближених до реальних виконавських умов (робота з мікрофонами, виступи в різних акустичних просторах тощо).

Метод аналізу – розбір твору за структурними, стильовими, ритмічними, динамічними характеристиками.

Метод інтеграції – поєднання різних дисциплін (музичної теорії, історії, акторської майстерності, сценічного руху) у навчальному процесі ансамблю.

10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби:

- Аудіо-апаратура,
- Музична апаратура
- TV панель Samsung
- Комп'ютер та/або ноутбук

Обладнання

- Музичні інструменти за видами
- Фортепіано «Україна» та/або синтезатор

Програмне забезпечення

- Положення про організацію освітнього процесу
- Положення про академічну доброчесність
- Положення про науково-дослідну та творчо-пошукову роботу здобувачів вищої освіти Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради "Академія мистецтв імені Павла Чубинського"
- Навчальний план
- Освітня професійна програма
- Силабус
- Робоча навчальна програма.
- Наукова, навчальна та методична література
- Нотний матеріал для проведення практичних занять.

Орієнтовні питання до диференційованого заліку:

1. Основні характеристики та ознаки навчального ансамблю
2. Функції навчального вокального/інструментального ансамблю
3. Принципи діяльності навчального вокального/інструментального ансамблю.
4. Особливості вокального/інструментального складу музичних колективів.
5. Комплектація вокальних/інструментальних груп.
6. Кількісний та якісний склад ансамблю.
7. Наявність відповідних музичних інструментів та матеріальної бази.
8. Напрями роботи з аматорськими колективами.
9. Репертуар, як важливий елемент мистецького розвитку вокального / інструментального ансамблю.
10. Етапи репетиційної роботи з ансамблем.
11. Розбір музичного твору.
12. Робота над ансамблевою злагодженістю та ритмічністю виконання твору.
13. Робота над чистотою інтонування та строю.
14. Робота над динамікою та тембровою виразністю.
15. Робота над художнім змістом обраного твору, його стилевими особливостями.
16. Методи репетиційної роботи з ансамблем.
17. Концертно-виконавська діяльність ансамблю
18. Наявність професійної підготовки та особистісних якостей керівника колективу в роботі з ансамблем.
19. Навчальний ансамбль, його основні характеристики та ознаки.
20. Особливості звуковедення в ансамблі.
21. Робота над динамікою.
22. Стрій та чистота інтонування.
23. Розвиток музичного слуху в аматорському ансамблі.
24. Роль розспівування та розігрування в навчальному ансамблі.
25. Основні етапи розбору музичного твору.
26. Значення ритму в колективному виконанні.
27. Динамічні відтінки, робота над динамікою.
28. Робота по партіях.
29. Досягнення гармонічного ансамблю.
30. Сучасні виконавські прийоми ансамблевого виконання.
31. Складові роботи керівника аматорського колективу.
32. Репетиція, як основна форма роботи з ансамблем.
33. Роль строю та чистоти інтонування.
34. Аматорський колектив, його особливості.
35. Принципи комплектації вокальних/інструментальних партій.
36. Особливості ансамблевого дихання.
37. Звуковидобування та якість звуку.
38. Відомості про музичний слух.
39. Важливість дотримання балансу в партіях.
40. Фразування як засіб розкриття задуму автора

41. Підбір репертуару ансамблю.
42. Особливості підготовки керівника ансамблю.
43. Основні етапи репетиційної роботи.
44. Методи роботи з навчальним ансамблем.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

11.1. Основна

1. Бондарчук А. Здобувач вищої освітиський вокально-інструментальний ансамбль як середовище формування майбутнього вчителя музичного мистецтва Інноваційна педагогіка, теорія і методика професійної підготовки Випуск 69. Том 1. 2024
2. Борова, І. Методичні аспекти роботи над ансамблем з вокально-хоровими колективами закладів загальної середньої освіти. <https://elibrary.kdpu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/8202>
3. Брайченко Т.Ф. Музична інтерпретація. Хрестоматія. Київ: НАКККіМ, 2011.
4. Виконавське музикознавство: Енциклопедичний довідник / ред.- упор. М.А. Давидов. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2010. 400 с.
5. Вечер Д. В. Виконавський аналіз музичного твору: теоретичний і практико-методичний аспекти (на прикладі діяльності піаніста-інтерпретатора) [Текст] : дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Вечер Дмитро Володимирович ; Харківський держ. ун-т мистецтв ім. І.П.Котляревського. - Х., 2006. - 195 арк.
6. Грібіненко Ю. О. Теоретичні та категоріальні засади музичної текстології як актуальної музикознавчої дисципліни [Текст] : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства : 17.00.03 / Грібіненко Юлія Олександрівна ; Одес. нац. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. - Одеса, 2021. -38 с.
7. Єргієв І.Д. Артистичний універсум музиканта-інструменталіста кінця ХХ початку ХХІ століття: дис... докт. мист.: 17.00.03 / НМАУ імені П.І. Чайковського. Київ, 2016. 360 с.
8. Зелений, Я. І. Методичні основи фахової підготовки артиста естрадного вокального ансамблю [Текст] : магістер. робота / Я. І. Зелений ; науковий керівник Н. А. Фоломєєва. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. – 61 с.
9. Іонов В. І. Історіографія як основа наукової інтерпретації сучасної української музичної культури [Текст] : дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / Іонов Володимир Ілліч ; Одес. держ. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. - О., 2010. - 199 арк.
10. Крицький В. М. Музично-виконавська інтерпретація: педагогічні проблеми музично-виконавської підготовки [Текст] : монографія / В. М. Крицький ; Ніжинський держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. - Ніжин : Вид-во НДУ, 2009. - 158 с.
11. Коробецька, С. Ю. Оркестровий стиль: теорія, історія, сучасність [Текст] : монографія / С. Ю. Коробецька ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. - 332 с. - Бібліогр.: с. 306-332.
12. Кузьменко, Ольга. Група "Скрябін" та друзі по сцені [Текст] / [авт. і упоряд.] Ольга Кузьменко. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2016. - 186, [3] с.
13. Кучерук В.Ф., Кучерук Н.П., Олексюк О.М. Оркестровий клас: Навчальний

- посібник/ В.Ф. Кучерук – Редакційно-видавничий відділ —Вежа ВДУ імені Лесі Українки – Л., 2010.
- 14.Кучерук В.Ф., Кучерук Н.П., Олексюк О.М. Інструментальний ансамбль: Хрестоматія для вищ. Навч. Закл./ В. Ф. Кучерук, О. М. Олексюк, Н. П. Кучерук.– Луцьк: – Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2014. – 148 с
  - 15.Методика роботи з вокальним ансамблем [Текст] : робоча програма для здобувач вищої освіти спец. 8.020205 "Музичне мистецтво" спеціалізації "Естрадний спів" / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв ; [уклад. Л. В. Терещенко-Кайдан]. - Київ : НАКККіМ, 2013. - 30 с. - Бібліогр.: с. 26.
  - 16.Овсяннікова-Трель О. А. "Нова простота" як системний жанрово-стильовий феномен в сучасному музичному мистецтві [Текст] : автореф. дис д-ра мистецтвознавства : 17.00.03 / Овсяннікова-Трель Олександра Андріївна ; Одес. нац. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. - Одеса, 2021. - 42 с.
  - 17.Опарик Л. М. Комунікативний аспект музично-виконавського висловлювання [Текст] : дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Опарик Лариса Миколаївна ; Львівська держ. музична академія ім. М.В.Лисенка. - Л., 2006. - 178 арк.
  - 18.Орлов В.Ф. Професійне становлення майбутніх вчителів мистецьких дисциплін: теорія і технологія: [Монографія] /Валерій Федорович Орлов /за заг. ред. І.А.Зязюна. — К.: Наукова думка, 2003. — 263, [12] с.
  - 19.Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Галина Микитівна Падалка. – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.
  - 20.Паньків Л.І. Особливості підготовки майбутнього вчителя до керівництва музичними колективами школярів /Л.І. Паньків //Наукові записки: зб. наук.статей. – К.: НПУ, 2003. – Вип. 52. – С. 101-110 с.
  - 21.Пляченко Т.М. Підготовка майбутнього вчителя музики до роботи з учнівськими оркестрами та інструментальними ансамблями: монографія. /Т.М. Пляченко. – Кіровоград: «Імекс-ЛТД», 2010. – 428 с.
  - 22.Повзун Л. І. Камерність як жанрово-стильова парадигма інструментально-ансамблевої творчості : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства : 17.00.03. — Одеса, 2018
  - 23.Світайло С. В. Підготовка викладачів музичного мистецтва у класі вокального ансамблю. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2021. № 3. С. 180- 184.
  - 24.Степурко В.І. Методика і практика роботи з вокальним ансамблем. Методичні рекомендації. Київ: НАКККіМ, 2017.
  - 25.Шафарчук, Т. Г. (2022). ЕТАПИ РОБОТИ НАД ЯКІСТЮ ТЕМБРОВОГО ЗВУЧАННЯ ВОКАЛЬНОГО АНСАМБЛЯ. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, (207), 359-364.
  - 26.Шиманський П.Й. Грає інструментальний ансамбль «Експромт»: навч. посіб. для студ мистецьких навч. закл. III-IV рівнів акредитації: у 2 ч. Ч I/ Петро Йосипович Шиманський. – Луцьк: – Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2013. – 142 с.
  - 27.Федорченко О. С. Феномен вокальної імпровізації в джазі [Текст] :

- автореф. Дис.канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / Федорченко Олександр Сергійович ; Харк. нац. ун-т мистец. ім.І. П. Котляревського. - Х., 2014.
- 28.Хе Їн Методологічні засади формування методичної компетентності майбутніх викладачів фортепіано в процесі ансамблевого музикування. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Випуск 4 (141). Одеса, 2022
- 29.Черсак О. Особливості виконавського стилю ансамблю “Росинка” та методичні принципи роботи його керівника Христини Михайлюк Молодь і ринок No 4 (224), 2024, с.147-152
- 30.Юдзіонок Н. М. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя у музично- інтерпретаційній діяльності [Текст] : автореф. дис канд. пед. наук : 13.00.04 / Юдзіонок Наталія Михайлівна ; ДЗ "Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського". - О., 2011. - 21с.
- 31.Яркіна, Ірина Юріївна.Вокально-інструментальний ансамбль у стилі funk [Текст] : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Яркіна Ірина Юріївна ; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. - Харків, 2016. - 17

11.2. Допоміжна

1. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) / В. Г. Антонюк // Підручник. – К. : ЗАТ «Віпол», 2007. – 174 с.
2. Бриліна В., Ставінська Л. Вокальна професійна підготовка вчителя музики / В. Бриліна, Л. Ставінська // Методичний посібник для викладачів та здобувач вищої освіти в вищих педагогічних і мистецьких закладах. – Вінниця : Нова Книга, 2013. – 96 с.
3. Вокальний ансамбль у школі. — К.: Музична Україна, 1982.
4. Дорошок В. Д. Сливацький М. Ю. Основи вокально-педагогічної творчості вчителя музики / В. Д. Дорошок, М. Ю. Сливацький. – Івано-Франківськ, 2007.
5. Драганчук В. М. Музика як фактор психокоригування: історичний, теоретичний і практичний аспекти [Текст] : дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Драганчук Вікторія Миколаївна ; Волинський держ. ун-т ім. Лесі Українки. - Луцьк, 2003. - 235 арк.
6. Жукова Н. А. Інтерпретація як компонент музичної творчості: естетичний аспект [Текст] : автореф. дис... канд. філос. наук: 09.00.08 / Жукова Наталія Анатоліївна ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. - К., 2003. - 14 с.
7. Кушко Я.С. Методика навчання співу: посібник з основ вокальної майстерності / Я.С. Кушко. – Тернопіль : навчальна книга – Богдан, 2010. – 288с.
8. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва / М. Микиша. – К. : Музична Україна, 1971. – 90 с.
9. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу / Н. С. Можайкіна // Хрестоматія: навчальний посібник. – К. : Видавництво Ліра-К, 2016. – 216 с.
10. Овчаренко Н. Основи вокальної методики : науково-методичний посібник / Н. Овчаренко. - Кривий Ріг: Видавничий дім, 2006. - 116 с.

11. Орлов В.Ф. Професійне становлення майбутніх вчителів мистецьких дисциплін: теорія і технологія: [Монографія] /Валерій Федорович Орлов /за заг. ред. І.А.Зязюна. — К.:Наукова думка, 2003. — 263, [12] с.
12. Основи викладання мистецьких дисциплін: навч. посіб. /за ред. О.П. Рудницької. — К.: АТЗТ “Експрес-об’ява”, 1998. — 183 с.
13. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Галина Микитівна Падалка. — К.: Освіта України, 2008. — 274 с.
14. Паньків Л.І. Особливості підготовки майбутнього вчителя до керівництва музичними колективами школярів /Л.І. Паньків //Наукові записки: зб. наук.статей. — К.: НПУ, 2003.— Вип. 52. — С. 101-110 с.
15. Пляченко Т.М. Підготовка майбутнього вчителя музики до роботи з учнівськими оркестрами та інструментальними ансамблями: монографія. /Т.М. Пляченко. — Кіровоград: «Імекс-ЛТД», 2010. — 428 с.
16. Старовойтова О. Є. Виконавська інтерпретація [Текст] : навч.-метод. посіб. для студ. спец. "Музичне мистецтво" спеціалізацій "Академічний спів", "Естрадний спів" / О. Є. Старовойтова ; Луганський національний педагогічний ун-т ім. Тараса Шевченка. - Луганськ : Альма-матер, 2007. - 172 с.
17. Юцевич Ю. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу / Ю. Юцевич. — К., 1998.

11.3. Інформаційні ресурси:

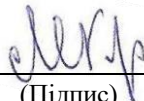
1. <http://korolenko.kharkov.com/> Наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Наукова бібліотека імені В.Вернадського
3. <http://books.khntusg.com.ua/> - Наукова бібліотека ХНТУСГ імені Петра Василенка
4. Нотний матеріал.
5. Навчально-методична література.

11.4. Інтернет ресурси:

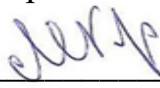
1. http://www.pivoev.ru/work/w022_c.html
2. <http://www.anm.odessa.ua/miclu-dichko.html> -27 k
3. <http://www.edition-peters.de/belaieff>
4. http://www.geocities.com/vadim_larchikov/index.html
5. http://www.spilka_kompozitorov.jatp.org.ua

Результати перегляду робочої програми освітнього компонента

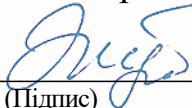
Робоча програма перезатверджена на 2021 / 2022 н.р.
зі змінами (оновлена загальна кількість годин освітнього компонента, у тому числі години індивідуальної і самосійної роботи, уточнені методи роботи та форми контролю знань).
протокол № 1 від 25 серпня 2021р.

Завідувач кафедри Краснитський М.М.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

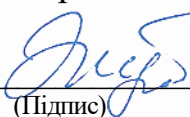
Робоча програма перезатверджена на 2022 / 2023 н.р.
зі змінами (оновлено список рекомендованих джерел на основі рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 21.06.2022 про історико-культурну складову освітнього процесу).
протокол № 1 від 30 серпня 2022 р

Завідувач кафедри Краснитський М.М.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2023 / 2024 н.р.
зі змінами (затвердження виконуючим обов'язки завідувача кафедри наказ № 200-К від 31 серпня 2023р.)
Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

В.о. завідувач кафедри Карпенко-Боднарук Ж.Л.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

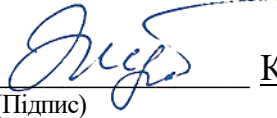
Робоча програма перезатверджена на 2024 / 2025 н.р.
зі змінами оновлено системи оцінювання, відповідно положенню про порядок оцінювання досягнень здобувач вищої освіти та визначення академічної різниці й перезарахування навчальних дисциплін, затвердженого протоколом вченої ради від 30 серпня 2024 р.,
зі змінами в навчальному плані, затверджених рішенням кафедри протокол № 11 від 24 червня 2024 рік.
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувачка кафедрою Карпенко-Боднарук Ж.Л.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2025 / 2026 н.р.
відповідно наказу МОН № 842 від 13.06.2024 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти», спеціальностям переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021), Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.11.2024 р. № 1625 із змінами і доповненнями від 05.12.2024 р. № 1709. Зі змінами в навчальному плані, затверджених рішенням кафедри протокол № 12 від 24 червня 2025 рік.

Протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедрою

(Підпис)

Карпенко-Боднарук Ж.Л.

(Прізвище, ініціали)